

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 176.

NÉPJOG

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irányi Dániel-
utca 11. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendők.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Vigyázzunk! . . .

Kaposvár, szeptember 12.

A politika nyári szünete alatt csendesség uralta megyei és városi közéletünket is. Az egész vármegyében csupán a nagyatádi képviselőválasztás szült nagyobb emóciókat, de egyébként nem igen törődött senki a politikával a vármegyében.

A falvak, a mezők népét teljesen lekötötte a föld, amely ebben az esztendőben bizony szépen fizetett a verejtékes munkáért; a városi nép szintén most kapta meg esztendei munkájának gyümölcsét: a jól megérdemelt pihenést. Sem a falu, sem a város nem sokat gondolt a politikával, hanem nyugodt bizalommal hagyta a közügyek vezetését azoknak, akik bizalmának letéteményesei.

Ezt az országos csendességet most a politikai élet felporzódulásának küszöbén gyanus hangok zavarták meg. A nemzet lelkét soha meg nem értő idegenek, a hazaszeretetet nem ismerő jövevények, a hátmögött dolgozók, a magyar nemzet ellenségei szövetezésre készülnek. A bűn, a ürtelem, a bélpoklosság vadházasságra készül lépni a bazaarulással. És ehhez a bűnös, undok szeretkezéshez macskazenével szolgál a csatornába viszaüzött, de onnan már újból a napvilágra merészkedő patkányok csapata.

Ebben a vármegyében és ebben a városban is hangok hallatszanak a szennyos odukból, a piszkos csatornákból. Közéletünk erkölcsi halottai ki akarnak kelni sirjukból, hogy a bűnnel, a szennyel szövetezve bemocskolják a 48-as párt szüztiszta lobogóját.

Közérdekről beszélnek azok, akik mindig a saját, önző céljaik elérésén fáradoztak, elvhűséget emlegetnek olyanok, akik fekete embe-
reknek adták el a lelküket. A mocskosjárók purifikálást hazudnak.

Vigyázzunk! A függetlenségi-
nek fokozottabban kell tömörülniök,
hogy ezek az aknaások döbbenjenek
meg táborunk hatalmasságától, lel-
kesedésétől.

Városatyaválasztások előtt áll
Kaposvár népe. A vármegyében is
lesznek a közeljövőben küzdelmek.
A titokban dolgozók ezer apró aknát
akarnak furni, hogy megbontsák a
függetlenségi erős, hatalmas, lelkes
táborát. Ezeket az apró aknákat el
kell taposni azokkal a férgekkel
együtt, amelyek az aknák furásában
segédkeznek.

Tömörülniök kell a 48-asoknak
az egész vármegyében éppen úgy,
mint itt, a vármegye székvárosában.
Résen kell állania minden becsületes
függetlenségi polgárnak és vissza kell
üzni a patkányokat a kanálisba, a
kisérteteket koporsójukba.

A közigazgatási bizottság ülése.

Kaposvár, szeptember 12.

Somogyvármegye közigazgatási bizott-
sága ezen a héten tartotta meg havi ülését,
amelyen K a p o t s f y Jenő főispán einöklésé-
vel jelen voltak: Kacs Kovács Lajos alispán,
Plachner Sándor főjegyző, Kovács-Sebestény
Gyula dr., Noszlópy Tivadar, Lengváry
Ferenc aljegyzők, Bosnyák László arvaszéki
elnök, Andorka Elek dr. tiszti főügyész,
Szaplóczay Manó dr. kir. tanácsos, tiszti
főorvos, Dépold Béla kir. főmérnök, az
államépítészeti hivatal főnöke, Gulyás Ferenc
dr. kir. tanfelügyelő, Kulín Sándor kir.
ügyész és Vécsei Róbert h. pénzügyigazgató,
továbbá a bizottsági tagok közül: Chernel
Gyula főrend, Csorba Ede, Gaál Gyula,
Somssich Béla gróf közgazdasági előadó,
Somssich Andor, Széchenyi Aladár gróf és
Tevely Béla dr.

Az ülésen a szakreferensek az alábbiak-
ban tették meg jelentéseiket a múlt havi
közállapotokról:

Somogyvármegye egészségügyének aug-
havi állapotáról szóló jelentést Szaplóczay
Manó dr. kir. tanácsos vm. t. főorvos
terjesztette elő. E jelentés szerint a múlt
hónapban a közegészségügyi állapotok általá-
ban kielégítőek voltak. Járványos betegség
fől nem lépett. Több gyógyszerárban
tartottak vizsgálatot, melyeket kifogástalanok-
nak találtak.

Hajnal József törvényhatósági kir.
főallatorvos jelentése szerint az állategészség-
ügyi állapot augusztus hónapban kielégítő volt.
Járványos vész előfordult ugyan, az azon-
ban még idejekorán meggátoltatott tova-
terjedésében. Hólyagos kiütés előfordult
Szentjakab és Szomajom községekben. Rühkór:
Gomban. Lépfene: Kadarkut, Nagybjom,

Taszár, Sárd, Bűrös, Rinyaujlak, Felsőseged,
Kutas, Szobb, Mesztegnyő, Kiliti, Kapoly,
Torvaj, Ráksi, Gölle és Szill községekben,
de itt is csak szórványosan. Sertésvész
járványszerűleg pusztított: Visnye, Taszár,
Drávakeresztur, Csoknya, Tarany, Rinya-
szentkirály, Böhönye, Mesztegnyő, Kereki,
Nagyberény és Adánd községekben. Sertés-
orbánc csak Simonyi községben fordult elő.
A Nemeske és Görösgal pusztákon föllépett
agygerinc és agyhártyagyulladás (nyakszirt-
merevedés) 71 darab állat közül 35-öt
pusztított el. E veszedelmes betegséget is
sikerült szigorú rendszabályokkal lokalizálni,
sőt teljesen megszüntetni. Az augusztus hó
elején elkészített husszemerendelet életbe-
lépett, annak gyakorlására az erre hivat-
takat kitanitották.

A pénzügyigazgatóság kimutatása szerint
állami egyenes adóban augusztus hó folyamán
befolyt: az igali járásban 93.744 kor. 16
fill., Kaposváron 186.234 kor. 84 fill., a csurgói
járásban 79.613 kor. 46 fill., a lengyeltői
járásban 73.165 kor. 91 fill., a marcaliban
113.550 kor. 91 fill., a nagyatádi járásban
125.857 kor. 12 fill., a szigetváriban 121.432
kor. 32 fill. és a tabi járásban 101.765 kor.
92 fill. összesen 907.364 korona 64 fillér,
vagyis 45.800 kor 45 fillérrel kevesebb,
mint tavaly augusztusban. Hadmentességi
díj befolyt ez évben eddig 9307 kor. 63 fill.
Hátralék 32.896 kor. 55 fill. Egyéb köz-
vetett kincstári tartozások és illetek
címén befizetett augusztus hónapban
összesen 104.806 kor. 82 fillér. Hátralék
568.675 kor. 94 fillér. Szőlődézsma-váltásig
hátralék 1662 kor. 15 fillér.

Az állami közutak állapota augusztus
hóban Dépold Béla az államépítészeti
hivatal vezetőjének és kerületi utfelügyelő-
nek jelentése szerint kifogástalan volt. Az
uttestek állandó jókarban tartásáról gondos-
kodás történt. A 61-62 kmt. szakaszon a
36. számú Kálló-híd teljesen elkészült és a
forgalomnak átadott. A törvényhatósági
utak állapotát is kielégítőnek mondja a
jelentés. Az augusztus 8-iki nagy felhő-
szakadás óriási rombolást végzett megyénk
területén, különösen a marcali, lengyeltői
és tabi járásokban; az erősen megrongált
uttestek és hidak javítási munkálatait azon-
nal elrendelték és több helyt a forgalom
lebonyolítása már teljesen zavartalanul
történhetik. Nagyobb munkát csak a szöcsén-
puszta-balatonszentgyörgyi törvényhatósági
közút közlekedhetővé tétele igényelt, melyet
a felhőszakadás 15 méternyi területen
pusztított el és egy téglalépményű hidját
is elvitte az ár. Az alispán azonnal el-
rendelte a végleges híd sürgős fölépítését.

A beruházási hitel terhére utépítési
és renoválási munkálatokat végeztek az
igal-batái th. uton, mely elkészült; ugy-
szintén kiépült már a pusztakapoly-siófoki
ut is. Az andocs-boglári ut földmunkálatai-
nak 70 és a köszállitásnak 30 százaléka
készült már el. A bonnyai állomáshoz vezet
ut földmunkálatai már befejezést nyertek,
míg a somogyvári állomás utja csak 90
százalékban. A barcsi átkelési szakasz ki-
épült. A nagyatád-lábodi ut földmunkálatai-
nak 85 százaléka készült el eddig. A kis-
korpád-sárd-sörnyei ut földmunkálatait
megkezdették. — A törvényhatósági utak
tehat mindsűrűbben hálózák be megyénket.

Heti krónika.

Kaposvár, szeptember 12.

A budavári királyi palota hosszú idő után most látta viszont koronás lakóját, aki egész udvartartásával Budapestre érkezett. A király jöttére a magyar és a közös miniszterek is Budapestre érkeztek, akiket a király kihallgatáson fogadott. A király a jövő héten Veszprémbe utazik, hogy a hadgyakorlatokon jelen legyen.

A királyi várban *Aehrenthal* báró külügyminiszter lakásán csütörtök délután kelet felé órákor közös miniszteri értekezlet volt, amely négy és fél óra hosszat tartott. Az értekezleten a külügyminiszter elnökölt és részt vettek benne a közös miniszterek és a két állam miniszterelnöke. A miniszterek elsősorban a delegáció dolgairól, a delegáció összehívásának idejéről tanácskoztak és a katonatiszti fizetés rendezésével kapcsolatosan véglegesen megállapították a közös költségvetést. A delegáció összehívását szeptember huszonegödikére tervezték, az összehívás határ idejét azonban most későbbre kellett kitűzni, mivel az osztrák tartománygyűlések szeptember tizenötödikén kezdik meg rendes tanácskozásukat. Valószínű mégis, hogy a delegációkat már szeptember harmincadikára, legkésőbb október első napjaira hívja össze a király. A közös költségvetés megállapítása nem sok munkát adott a miniszteri értekezletnek, mert a legutóbbi, augusztus tizenkilencediki közös miniszteri értekezleten a főbb tételeket már megvitatták és most csupán a végső összegeztést állapították meg.

Nevezetes tárgya volt a tanácskozásnak *Burián* István báró közös pénzügyminiszter előterjesztése boszniai utjáról és az okkupált tartományokban tett tapasztalatairól. A közös pénzügyminiszter a többi között jelentést tett arról a hatásról is, amelyet a törökországi események tettek a boszniai muzulmán és szerb lakosságra. Arról még szó sem esett, hogy Bosznia alkotmányt, illetőleg parlamenti képviselőket kapjon, de a közös kormány nem zárkózik el olyan reformoktól, amelyek Bosznia és Hercegovina lakosságának bizonyos alkotmányos szabadságokat biztosítanak. Erről különben *Burián* báró a delegációnak részletes jelentést tesz.

Végül *Aehrenthal* báró külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet, beszámolt a *Schön* német külügyi államtitkárral és *Tittoni* olasz külügyminiszterrel történt beszélgetéseiről és ismertette a külügyi kormány álláspontját a macedón-kérdésről és ezzel kapcsolatban a legújabb törökországi eseményekkel szemben Törökországhoz való viszonyunkról is. Szóváltette végül a marokói eseményeket is.

A közös külügyminiszter még délelőtt kilenc órákor fölkereste a miniszterelnöki palotában *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, a kivel egy óra hosszat tanácskozott a delegációról és a külpolitikai ügyekről.

Kaposvár város közgyűlése.

Kaposvár, szeptember 12.

Két napon át tanácskoztak ezen a héten Kaposvár rendezett tanácsu város képviselőtestületének tagjai, hogy a nyár folyamán felügyelemlett városi közügyeket elintézzék.

Csütörtökön délután 3 órákor kezdődött a közgyűlés a városháza d'stermében, ahol *Németh* István polgármester nyitotta meg a közgyűlést.

A közgyűlés megnyitása után a városi legtöbb adót fizetők 1909. évi névjegyzékének kiigazítására a régi bizottságot — *Bakonyi* Ferenc, dr. *Simon* Dániel és dr. *Zánkay* Gusztáv — küldték ki.

Az *Uránia* magyar tudományos egyesület által Kaposváron létesíteni szándékolt munkásgimnázium céljaira egy esz-

tendőre megszavaztak 300 koronát s a munkásgimnázium sorsát intéző bizottságba, melynek a polgármester hivatalból tagja, dr. *Pete* Márton és dr. *Zánkay* Gusztáv városatyákat választották be.

Siposs Géza városi főjegyző betérjeszti a közgyűlés által kiküldött bizottság által felülvizsgált s jóváhagyott községi választók névjegyzékét.

Eszerint a választók száma több mint négyszázzal emelkedett s ezidén már 2878 ra rug. Ennek következtében az eddigi 4 választó-kerület elégtelen s a továbbiakig 5 kerületet állapítanak meg olyképpen, hogy az 1906. január 1-ével kilépő 28 választott képviselőből 4 kerület 6—6, összesen 24, az 5-ik kerület 4 képviselőt küldhet.

A választókerületek így alakulnak:

I. kerület: Korona-, Vár-, Berzsenyi-, Kanizsai-utca, Kossuth-tér, Keczel-hegy, Cser és új utcái, *Köriönye*.

II. kerület: Széchenyi-tér, Zárda-, Kontrássy-, Petőfi-, Kereszt-, Füredi-, Dülő- és Honvéd-utca, Honvéd-tér.

III. kerület: Fő-, Esterházy-, Somssich Pal-, Tallian Gyula-, Árpád-, Ezredév-, Szent Imre-, Arany-, Meggyes-, Ösz-, Kertész-, Damjanich-, Virág- és Malom-utca.

IV. kerület: Erzsébet-ut, Deák tér, Baross-, Hársfa-, Sétátér-, Zrinyi-, Szigetvári-, Hegyalja-, Kálvária-, Iszák-, Árok-utca, továbbá Császárret, Róma-hegy, Ivánfa-hegy, Lonka-hegy, Som-hegy, Nádasdi-hegy, Hangyásmál, Kapos-hegy.

V. kerület: Teleki-, Irányi Dániel-, János-, Anna-, Rózsa-, Mező-, Pécsi-, Gyár-, Zöldfa-, Tavasz-, Keletivánfa-, Nyugativánfa- és Nádasdi- utca.

A város utcáinak tisztántartásáról és öntözéséről intézkedő szabályrendelet tudvalevőleg 4 százalékos hozzájárulása kötelezi azokat az érdekelteket, akiknek utcáit tisztántartják és öntözik.

Ez ellen nemrégiben *Dorner* Zoltán törvényszéki elnök és ös. állami tisztviselőtársa panasszal élt a belügyminiszternél, aki azonban a döntés jogát egyelőre a városra ruházta át, biztosítván a tisztviselőket arról, hogy a határozat ellen jogorvoslattal élhetnek.

A közgyűlés a tanács javaslata értelmében a panaszt egyhangulag elutasította, mert a jóváhagyott szabályrendelet alapján megállapított pótdadó nem olyan természetű, mely az 1886. évi XXII. t.-c. 138 §-a szerint volna értelmezendő; amennyiben azon utcákban, amelyek a szabályrendeletben megemlíttve vannak, csakis az öntözés és tisztántartás rendszeresebb keresztülvitele céljából vette át a város a kötelezettséget és állapított meg az egyes érdekeltekkel szemben arányosan még kisebb hozzájárulást, mint amennyit az illetők ezideig fizettek. Ezen hozzájárulás pedig községi pótdadónak nem tekinthető, mert csak egy meghatározott érdekeltséget terhel.

A városi szinkör építésének ügyével is foglalkozott a közgyűlés, amely két indítvány közül hosszas vita után az alábbi indítványt fogadta el: *mondja ki a képviselőtestület, hogy a Stahl-féle tervet a tárgyalás alapjául elfogadja, megbizsa a tanácsot és Bereck mérnököt, hogy a részletes tervek kidolgozásával a 600 koronát felhasználhassa s egyéb tekintetben is lépjen érintkezésbe Stahl építésszel. Munkája eredményéről 30 napon belül tegyen jelentést a képviselőtestületnek.*

A város képviselőtestülete — az eddigi szokáshoz híven — 300 korona segélyt szavazott meg a kaposvári zenekedvelők egyesületének a folyó esztendőre.

Tudomásul vették, hogy a közigazgatási bíróság a Somogy megyei takarékpénztár r. t.-nak egy régebbi pótdadó túlfizetésből kifolyólag visszatért 11000 koronát. Ezt a pénzügyintézet ezidei adójának javára könyvelik el.

Tudomásul vették a polgári leányiskola betérjesztett költségvetését s azt, hogy az előre átható maradványt az új leányiskola építési-alapjára fordítják.

Tudomásul vették a város háztartási-, gyámpénztári, aggápoldai-, Esterházy- és utalap és egyéb alap 1907. évi számadásait, melyeket a pénzügyi-bizottság felülvizsgált.

A város régebben elhatározta, hogy a jelenlegi tarthatatlan közut-állapotokon változtat.

A javaslattétel végett kiküldött bizottság egyelőre a jelenlegi rendszer mellett foglalt állást, mert a csatornázásig esetleg aszfalt-rendszerre áttérni nem volna gazdaságos dolog, — de megjegyezte, hogy az utak jókarban tartása végett ajánlatos volna egy közúti gőzhenger beszerzése.

A tanács megbizta a város mérnökeit, hogy egy ily hengerre és tartozékaira szeressenek be ajánlatokat.

A gőzhenger a beszerzett ajánlatok szerint 25000 koronába kerül.

A képviselőtestületi közgyűlés hosszas vita után kimondotta, hogy megbizsa a város mérnökeit az ajánlott új és használt gépek megvizsgálásával s előnyös fizetési feltételek kieszközölésével. Eljárásuk eredményéről a vétel előtt jelentést kér.

Ezzel a közgyűlést másnapra halasztották el.

Pénteken délután folytatták a közgyűlést, amelyen a jövő évi költségvetést állapították meg.

H I R E K.

— Változások a Népjognál.

A „Népjog“ belső életében a mai nappal változás állott be. Dr. *Rusa* Ernő, lapunk eddigi felelős szerkesztője szigetvári közjegyzővé történt kinevezésével megváltik Kaposvártól, lapunknak a jövőben főszerkesztője lesz, míg a felelős szerkesztői tisztet dr. *Pete* Márton vállalta magára. — A „Népjog“ kiadási és előállítási munkáit *Hagelman* Károly előnyösen ismert nyomdaintézete teljesíti.

— **Zrinyi-ünnep Szigetváron.** Szép ünnepség keretében ünnepelte meg Szigetvár lakossága Zrinyi Miklós hősi elesésének évfordulóját. A megkoszorozott és kivilágított Zrinyi emléknél *Pete* Márton dr. tartott ünnepi beszédet, mellyel nagy hatást keltett. A sikerült beszéd után a szigetvári daloskör énekelt hazafias darabokat. Az olvasó egylet és a polgári kaszinó a szokásos estélyeiket tartották meg a szokott sikerrel.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A somogy-szentlászlói katolikus kör alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Pótvásár Kercsellgeten.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Somogyvármegye területéhez tartozó *Kercselliget* községben a folyó évi augusztus 17-ére esett országos vásár helyett folyó évi szeptember 17-én pótvásár tartassék.

— **Új vasúti átjáró.** Az iszák-telepi lakosok ama kéréssel fordultak Kaposvár város tanácsához, hogy mivel ők egy, az Erzsébet-utról az Iszák-telepre vezető új vasúti átjárót óhájtanak építtetni és pedig a saját költségükön, engedje át a város e célra a malomárok és a vasúti kert közötti ingatlan egy részét. E kérésnek helyt adott a tanács, de oly föltétellel, hogy az iszáktelepi érdekeltek a város tulajdonjogának elismeréséül évente egy aranyat tartoznak fizetni a városi pénztárba.

— **Csendőrségi szemle.** *Czigler* Károly ezredes, az V. csendőrkerület felügyelője Kaposváron időzött, szemlét tartott a kaposvári csendőrszárnyparancsnokság és az

egyek szakaszok felett s a tapasztaltakért legteljesebb megelégedését fejezte ki.

— **Bérmálás a vármegyében.** A megyés püspök értesítette *Kacs Kovics* Lajos alispánt, hogy az igali és részben kaposvári al-esperesi kerületekben *Kránitz* Kálmán segéd-püspök fogja a bérmálást végezni a következő sorrendben: szeptember 22-én *Kisbár*, 23-án *Somogyuszil*, 24-én *Gölle*, 25-én *Atalla*, 26-án *Mozsdós*, 27-én *Taszár*, és 28-án *Somogymernye* községeiben.

— **Mentőtanfolyam Kaposváron.** *Solt* Adolf kir. iparfelügyelő a budapesti mentőegyesület közbenjöttével e hó 24. és 25-én mentőtanfolyamot rendez. A tanfolyam este 6–8 óra között lesz. Az iparfelügyelő a tanfolyam céljára a várostól kért helyiséget.

— **Hirtelen halál.** *Berta* Mihályné, szül. *Balog* Katalin aszalói lakosnő, amint *Jaád* községből hazajött, összeesett és mielőtt még orvost hívhattak volna, nagy kinok között meghalt. A hirtelen halál okának megállapítására a vizsgálat megindult.

— **Baleset munkaközben** A Pécsi-utcán elvonuló csatorna hidjánál javítási munkálatok folynak. A nehéz gerendákból összerakott cölöpépítményt tegnap délután el akarták mozdítani helyéből. E közben az ezt végező munkások ügyetlenségéből a cölöpök felrebillentek és az ott dolgozó *Takács* Katica 17 esztendő, hangyásmálhegyi leányt oly szerencsétlenül temették maguk alá, hogy a leánynak bal lába eltört. — A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a leány balesete miatt.

— **A kaposvári Kossuth-szobor.** *Bárdi* György dr. kaposvári kir. közjegyző, lapunk szerkesztősége útján 50 koronát adományozott a kaposvári Kossuth szoborra.

— **Baleset a vasutnál.** A kaposvári vasúti állomáson délután baleset történt. *Silling* Mihály gyakornok egyik tolató vonat kocsijának lépcsőjéről oly szerencsétlenül ugrott az arutelrakodóra, hogy bal lába a rakodó széléhez ütődött, amely a combján igen nagy sebet ejtett. A közkórházba szállították.

— **Beküldetett.** Azon társadalmi bajok közül, melyek hazánk kulturáját, népünk egészségét és anyagi jólétét veszélyeztetik, első sorban áll az alkoholizmus és így mindenkinek, kinek hazánk kulturája és a nép jóléte szíven fekszik, kötelessége az ezen népellenesség ellen indítandó küzdelemben részt venni. A magyar társadalom is kezdi belátni, hogy az alkoholelleses küzdelem nem egyes idealista rajongók utópiája, hanem egy fontos és nagy jelentőségű szociálhigiénikus probléma, melynek megoldásában részt venni egyaránt kötelessége az államhatalomnak és a társadalomnak. Mutatja ezt tisztán az az érdeklődés, mely néhány év óta az alkoholkérdés tudományos oldala iránt mind szélesebb körökben észlelhető. Hogy ezen érdeklődést kielégítse az Általános Közjótékonyági Egyesület alkoholbizottsága, elhatározta, hogy f. évi okt. hó 5., 6-án és 7-én a fővárosban tudományos alkoholelleses tanfolyamot létesít, melyre az érdeklődőket ezennel meghívja. A tanfolyam munkarendje a következő: okt. hó 5-én: d. u. 6 óra, dr. Entz Géza egyetemi tanár: Az alkoholkérdés biológiai szempontból. D. u. 7 óra, dr. Korányi Sándor egyetemi tanár: Az alkohol, mint kórokozó.

Okt. hó 6-án: d. u. 6 óra, dr. Stein Fülöp: Alkohol és agyműködés. D. u. 7 óra, dr. Baumgartner Izidor koronaügyész-helyettes: Alkohol és büntettek. Pkt. hó 7-én: d. u. 6 óra, Rosenberg Augusztina tanár: Alkohol és iskola. D. u. 7 óra, Giesswein Sándor országgy. képviselő: Az alkoholkérdés szociálpolitikai jelentősége. Az előadások a Társadalmi Múzeum előadási termében (IV., Mária Valeria-utca 12.) tartatnak meg. A tanfolyamon való részvételi díj 3 korona. Közhasznú és kulturegyesületek, valamint a munkásegysületek hivatalos kiküldöttjei, továbbá tanárok, tanítók és főiskolai hallgatók, kelő igazolás mellett, ingyenes jegyben részesülnek. Felhívjuk mindazokat, kik hivatalos állásuk, vagy társadalmi működésüknek fogva a közegészségre, a népnevelésre és a népművelődésre befolyással bírnak, hogy ezen tanfolyamon minél nagyobb számban vegyenek részt. A tanfolyamban résztvevők részére, jelentkezésük és a részvételi díj beküldése esetén, mérsékelt vasúti jegyet eszközölünk ki. Jelentkezések az Általános Közjótékonyági Egyesület titkárához dr. Lányi Márton urhoz (VI. Eötvös-utca 8.) intézendők. A tanfolyamot előkészítő bizottság nevében: gr. Csáki Albiné elnök. Lukács György alelnök.

I r o d a l o m.

— **Pesti Hírlap.** A legelterjedtebb politikai napilap a Pesti Hírlap, amelyről tehát joggal mondhatni el, hogy legkedvesebb lapja a közönségnek. Harom évtized óta hirdeti a színmagyar radikális nemzeti politikát, teljesen függetlenül pártoktól és kormányoktól. Nagy elterjedését első sorban ennek köszönheti. De ezenfelül annak is, hogy mint a legnagyobb magyar napilap oly változatos tartalommal jelenik meg naponként, amely magában alkalmas a magyar közönség fokozottabb érdeklődésének felkeltésére. E tekintetben a „Pesti Hírlap” nem riad vissza sem szellemi munkától, sem a legmesszebbmenő anyagi áldozatoktól, az lévén célja, hogy egy oly lapot adjon olvasói kezébe, mely úgy irodalmi, mint laptechnikai szempontból a legmagasabb igényeket is kielégítse. A július 1-én kezdődő új évnegyedben két nagyon érdekesítő regény fog a Pesti Hírlapban megjelenni; sport- és sakk-rovata, valamint elismerten kitűnően szerkesztett hírvonata lehetőleg még bővebb lesz, távirati tudósításában a világ összes nagyobb eseményeit azonnal közli; az Esti Levelek, Szerkesztői üzenetek, Kis Komédiák és Vegyesek rovata régi kedvence az olvasóközönségnek és fővonzóereje a lapnak. Aki egész éven át előfizetője a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számot tarthat a Pesti Hírlap nagy képes naptárára (karácsonyi ajándékul) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalonn című kitűnő divatlapot. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 7 korona, 2 hóra 4 korona 80 fillér, egy hóra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

Stampay Énekek és Imák könyvének XV-ik kiadása az ifjúság, a nép, a kántorok és a főt. papság legpraktikusabb kézikönyve. Olcsóság tekintetében egyedül áll.

256 oldallal, csinos kemény kötésben 80 fillér, díszes vászonban 50 fillér. Tízre egy ingyen jár, új, 24 oldalos kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél Köbölkuton, Esztergom megyében.

K ö z g a z d a s á g.

Lutrizás.

Kaposvár, szeptember 12.

Beszüntették a kis lutrit és kaptunk helyette nagyobb rosszat: az osztálysorsjátékot.

Sok szorgalmas, ügyes családapát ismerek, ki a keresményéből filléreket takarít meg és gyűjt rakásra, de csak bizonyos ideig, amíg azok néhány koronányi értéket nem képviselnek. Mikor aztán van már pár koronája, berakja abba lutriba, melynek nálunk osztálysorsjáték a neve.

Hiszi, hogy egyszer nyer. Egyszerre akar meggazdagodni. Pedig ha a berakott filléreket és koronákat megtartogatná, kamatoztatná, hamarabb és egészen biztosan meggazdagodnék.

Mint mindennek a világon, úgy a sorsjátéknak is megvan a maga története. Ez pedig nem is oly régi, mint gondolnánk. Hazánkban a tizennyolcadik században kezdett ismertté lenni.

Az államok egynemelyike kénytelen azt fentartani még ma is, a felvilágosodás századában, midőn a munka, a szorgalom és ügyesség által szerzett vagyonnak kellene csak a csáb ingerével hatni az emberi kedélyekre. S mégis ezer meg ezer azok száma, kik véres verejtékkel szerzet keresményük jó részét abba ölik. Egyik hónap a másik után rombolja le reményeiket, de azért nem csüggednek, hanem jobb ügyhöz méltó buzgalommal folytatják pazarlásukat.

A sorsjátékból csak az államnak, vagy akinek részére azt az állam engedélyezi, van feltétlen haszna.

A német nép, a lutri eltörlése után annyira elszokott a sorsjátéktól, hogy ma már még ama két nagy sorsjáték jegyeit is, mely Hamburgban és Braunschweigban fentartatott, leginkább külföldieknek engedi át.

Vajjon mikor érkezik el nálunk is ideje annak, hogy lemondanánk az osztálysorsjegy részvénytársaság meggazdagításáról és „hasonló jókat” a külföldieknek engednénk át?

Pedig bizony mostani nehéz viszonyaink közt ugyancsak kívánatos, sőt szinte elkerülhetetlenül szükséges volna, hogy mindenki tartózkodnék a haszontalan, semmi reális nyereségi valószínűséget nem nyújtó pénzfecséreléstől.

Eddigélé csak a pénzsűkében szenvedő nép üzte azt szenvedélylyel. Ma már a vagyonosabb osztály is beleszedül. De nem csak az osztálysorsjegyek, hanem a nagyobb sorsjegyek huzásaira is ezrével küldözgetik a bankárok a sorsjegyeket és igérvényeket. Elfogynak azok mind. Még neha kevés is az igények kielégítésére. „Lottózik” mindenki. Különös jelenség, hogy az utóbbi időben a nők körében is fokozottabb mértékben kezd e szenvedély lábra kapni. A családanya gyorsan óhajtaná gazdagodni, a férjhezmenendő hölgy magának tekintélyes hozományt szerezni. Látja, hogy

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölül-mul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borviz!

Olcsóbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomor-bajosoknak.

anélkül nehéz férjet kapni. Igaz, hogy e részben a férfiak is hibáztatandók, de azért többet ér mégis feleségnek egy számító, okos, takarékos és a pénzt nem kockasztató házas asszony, mint egy szenvedélyes sorsjátékos, ki a pénzét csak a játékba öli.

A nőtől különben sem kívánja senki, hogy gyorsan vagyont szerezzen. Elég, ha azzal, amit férjétől kap, okosan tud banni. S ha fillérenként rakja félre feleslegét, az sokkal édesebb neki és sokkal becsesebb férje előtt, mintha sorsjátékon akarna egyszerre sokat nyerni.

Az ilyen pénzen nincsen áldás, de annál több átok, mert meguntatja a szőlő munkát és a lassu, de folytonos takarékoskodással való vagyonszerzést.

Azért ahelyett, hogy az osztálysorsjáték jól megtömött kasszájába, inkább a takarékpénztárba vigyük ugyanis ritkán akadó felesleges filléreinket.

Főszerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

A szerkesztésért felelős:

Dr. Pete Márton.

4 miniszteri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter urtól 1906. február 20.
2. A kopenhágai belügyminiszter urtól 1906. december 20.
3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter urtól 1907. május 13.
4. A berlini földm. miniszter urtól 1907. október 15.

„RATIN“

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtó szer

van elismerve. — Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3. — kor.
1 „ egerbacillus 180 „

Prospektus kívánatra ingyen

Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„RATIN“ bakteriológiai laborató-részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedárusa

HAAN BÉLA

BUDAPEST,

VII. ker., Rottenbiller-utca 26/24.

A MEZŐGAZDASÁGI IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG kaposvári béruradalma

folyó hó 8-tól kezdődőleg eladásra bocsájt

jó minőségű csemegeszőlőt

kilogrammonként 50 filléres árban.

Előjegyzéseket elfogad a béruradalom kaposvári irodája.

Lengyeltóhoz közel fekvő „Baráti“-szőlőhegyen

egy teljesen ujonnan épült ház

nagy földdel, szőlővel és gyümölcsösrel szabad kézből családi körülmények miatt **azonnal eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt:

HORVÁTH PÁL tulajdonos
Baráti-szőlőhegy.

Levélcím: **HORVÁTH PÁL** Lengyeltóti poste rest.
Tudakozódni a lengyeltóti-i állomásfőnök urnál is lehet.

„Keleti pályaudvar“ nagyszálloda

Budapest, VII. ker. Thököly-ut 18.

Telefon 64-57.

Telefon 64-57.

A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve Szobaárak 2'40 koronától kezdve, villanyvilágítással együtt. — Utazóknak 20 százalék engedmény. Posta és távirda a házban. Minden oldalról villanyos közlekedés. Tulajdonos: **Hersch Samu.**

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

KITÜNŐ HATÁSÚ VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL.
Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
rendkívül üdítő asztali víz.

Üdit, gyógyít. **Orvosilag ajánlva.**

Ivógyómódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemérenc idült hurutjainál, húgykő- és tővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

HAGELMAN KÁROLY

*könyv-, papir-, író- és rajzszerszerezkedése,
 == könyvnyomdája és könyvkötészete ==*

Kaposváron,

Fő-üzlet: Széchenyi-tér. = Fiók-üzlet: Főgimnázium áttellenében.

Somogyvármegye legnagyobb

TANKÖNYV-

KERESKEDÉSE,

ahol mindennemű
 iskolai cikkek kaphatók.

00000000

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDŐS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (Piac-tér), nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugyszintén bőrönd, vadászati és bőr-díszmű árúkat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

100,000 db.
készlet.

Szegfű és Rózsa!

100,000 db.
készlet.

Skorka János rózsá- és szegfűteleptulajdonos ajánl direkt külfországból beszerzett

óriás virágú Rem-szegfűket és nyakba nemesített Bokor-rózsákat.

E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserépekben nyílt rózsákat, szegfűket, jácintokat a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfűmagjaimról szóló név-árlappal készséggel szolgálók.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsá és szegfűtelepe B-SZARVASON.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító és gőzműfestő gyára
KAPOSVÁR, Fő-utca 31. sz., saját házában.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt
plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárát,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségügyi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100 százalékkal növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

A legkapósabb
politikai
napilap

„AZ ÚJSÁG”

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor,
Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: GAJARI ÖDÖN.
Társ szerkesztő: Dr. ÁGAI BÉLA.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 28 K — f.

Fél évre 14 K — f.

Negyedévre . . . 7 K — f.

Egy hónapra . . . 2 K 40 f.

Hetenként ASSZONY és GYERMEK melléklet.

Megrendelési cím:

„AZ ÚJSÁG” kiadóhivatala
Budapest, Rákóczi-ut 54.

„AZ ÚJSÁG” OLVASÓTERME
a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

Ki nem szereti
feleségét és gyermekeit?

Saját érdekében kérjen 10 fillér levélbélyeg beküldése mellett prospektust és árjegyzéket.

Szétküldés titoktartás mellett:

BAUER JÓZSEF

kosmetikai, higiéniai-vegyi művek,

Főképviselet és szétküldési iroda:

WIEN, I., Sonnenfelsgasse 21.

Jutányos áron

felvételnek

hirdetések

a kiadóhivatalba.